

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

DELAVNICA CPVO

ZRSVN in MOP sSPVO
Ljubljana, 5.11.2015

ZRSVN

CILJI DELAVNICE

- Seznanitev z novimi dejstvi, ugotovitvami in praksami
- Optimizacija dela in izboljšanje sodelovanja med organizacijama
- Izbor vsebin in priporočil za izobraževanje pripravljavcev okoljskih poročil
- Osvetlitev problematike kumulativnih vplivov

ZRSVN

DNEVNI RED

9.00 – 9.15	Pozdrav in uvod v delavnico
9.15 – 10.00	Novosti (J. Habjan, T. Klemenčič)
10.00 – 10.40	Optimizacija v postopkih CPVO (J. Habjan, T. Klemenčič)
10.40 – 11.00	Odmor za kavo
11.00 – 12.10	Omilitveni ukrepi (delo v skupinah)
12.10 – 12.30	Sodba EU o nadomestnih habitatih (T. Klemenčič)
12.30 – 13.00	Odmor za kosilo
13.00 – 14.20	Kumulativni vplivi (delo v skupinah)
14.20 – 14.40	Kaj se lahko naučimo iz EU pilotov slovenskih primerov? (V. Kolar Planinšič)
14.40 – 15.00	Izbor tem za izobraževanje za pripravljavce okoljskih poročil (T. Klemenčič)
15.00 - 15.15	Zaključek

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

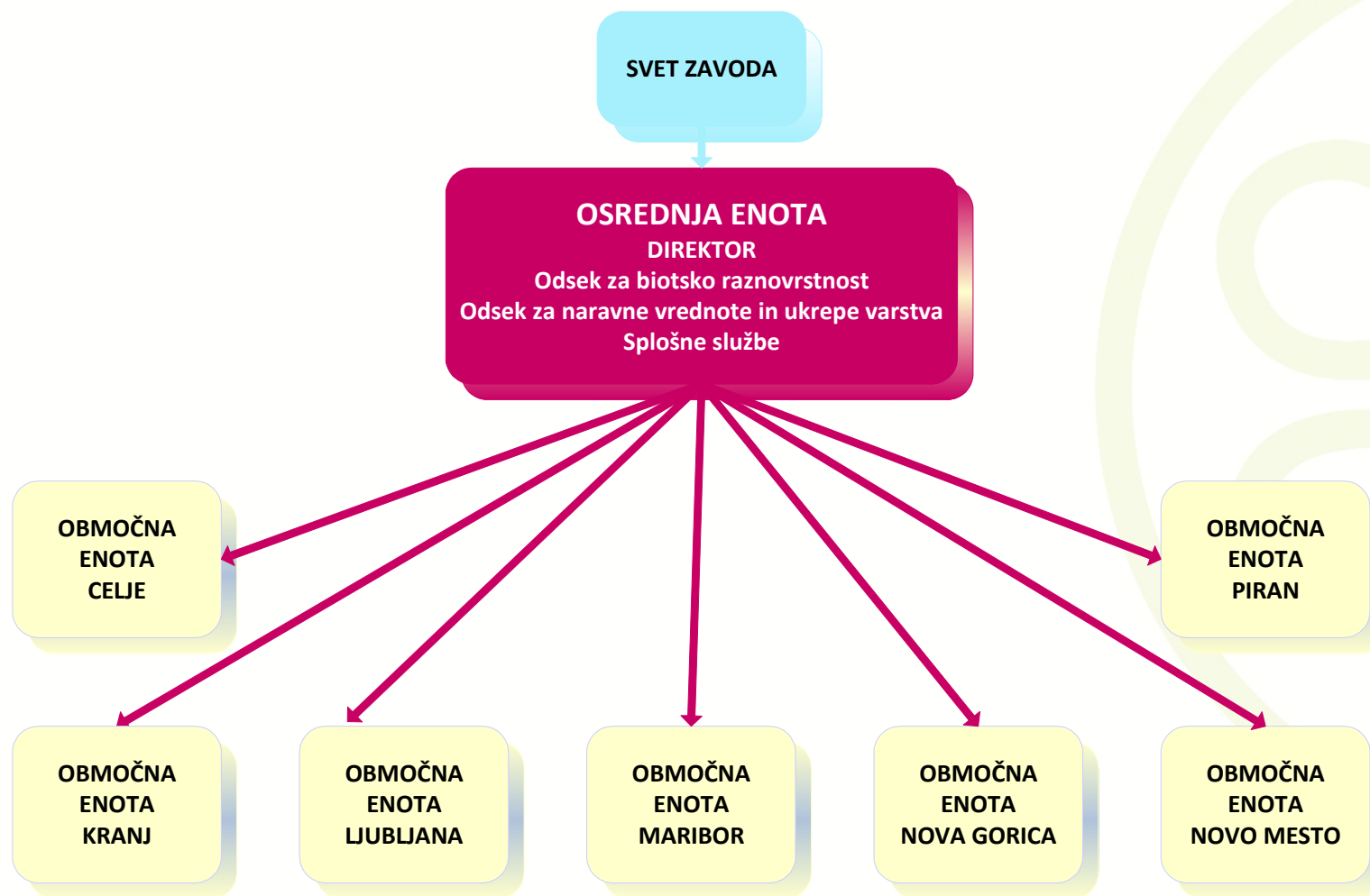
NOVOSTI

Tina Klemenčič

Delavnica CPVO, Ljubljana, 5.11.2015

Organizacija ZRSVN

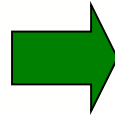

ZRSVN

PUN2000 in presoja sprejemljivosti

Presoja vplivov plana
na območje Natura 2000

Presoja vplivov plana na
varstvene cilje območja
Natura 2000

PUN2000:

- Podrobnejši varstveni cilji
- Podrobnejši varstveni ukrepi
- Prenovljena conacija (cone vrst in HT, cone širitve, cone struktur)

Program upravljanja N2000

Ime vrste/HT	Znanstveno ime vrste	Tip podrobnejšega varstvenega cilja	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (številčna)	Enota	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Pomožni šifrant za razvrščanje vrednosti podrobnejših varstvenih ciljev	Začasna opomba	Tip varstvenega ukrepa (šifrant)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Sektorski ukrep	Sektor
nižinski urh	Bombina bombina	Specifične lastnosti, strukture, procesi	ohrani se			mejice in gozdni robovi	lesna vegetacija		prilagojena kmetijska praksa	zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP		KRA_MEJ: Ohranjanje mejic	kmetijstvo
rjavi srakoper	Lanius collurio	Velikost habitata	ohrani se	6050	ha			je enaka površini cone vrste/habitatnega tipa	upravljanje prostora	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov	določijo naravovarstvene smernice in		prostor
navadni koščak	Austropotamobius torrentium	Specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ohrani se			strukturirana struga in brežine vodotoka	naravna hidromorfologija		upravljanje prostora	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov	določijo naravovarstvene smernice in mnenja		prostor
navadni koščak	Austropotamobius torrentium	Specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ohrani se			nizka vsebnost hranil v vodotoku	kemizem vode		upravljanje prostora	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov	določijo naravovarstvene smernice in mnenja		prostor
Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (		Velikost habitatnega tipa	se obnovi na več kot	3230	ha		gozd	je večja od površine cone vrste/habitatnega tipa (več kot je opredeljena številčna	prilagojena raba gozdov	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov	določijo naravovarstvene smernice in mnenja	varovalni gozdovi	gozdarstvo

ZRSVN

Uporaba varstvenih ciljev in ukrepov v presoji sprejemljivosti

- **obravnava ohranitve površine con:**
 - presoja se sprejemljivost vpliva posameznega posega, vključno s kumulativnimi vplivi
 - pomembna je predvsem vsebina, ne le delež izgube
- **Kvaliteta con:**
 - Informacija o kvaliteti podatkov
 - Lahko nakaže dodatne raziskave (v obsegu, potrebnem za presojo posega!)
 - Ukrep “monitoring in raziskave” v PUN ni vedno sprožilec za zahtevo po dodatnih raziskavah v okviru presoje plana ali posega!
- **Vrsta cone** (cona strukture, cona širitve)
 - Informacija o strukturah vrste
 - Ugotovitev vpliva posega na strukture ter omilitveni ukrepi za njihovo ohranitev
 - Ustrezna obravnava cone širitve

Uporaba PUN2k v presoji

Ključno vprašanje:
Ali bo plan ali poseg bistveno škodljivo
vplival na varovano območje?

- Bo plan pomembno vplival na pomembne dele (strukture) habitata (gnezdišče, drstišče, prezimovališče...)? **CONACIJA (CONE STRUKTUR)**

- So vplivi plana (sprememba hidrologije, fragmentacija, hrup, onesnaževanje) pomembni z vidika ekoloških zahtev kvalifikacijskih vrst?

VARSTVENI CILJI

- Je vrsta ali HT, na katero ocenjujemo vpliv, v ugodnem stanju ali se mora to izboljšati? Je vrsta ali njen habitat ranljiv, v upadanju, specifičen, redek?

VARSTVENI CILJI

VARSTVENI UKREPI

- Je varstveni cilj na območju izboljšati ali obnoviti kakovost habitata ali povečati njegovo površino?

VARSTVENI CILJI

VARSTVENI UKREPI

- Ali prizadeto območje tako veliko, da pomeni bistven vpliv?

VARSTVENI CILJI

VARSTVENI UKREPI

Izbrani poudarki z izobraževanja z Evropsko komisijo

CPVO in PVO

PVO se mora izvesti pred potrditvijo projekta (C-215/06, Irska).

V primeru kršitve se mora nacionalno sodišče odločiti, ali soglasje razveljavi ali odloči o nadomestitvi povzročene škode (C-201/02, Wells, C-215/06, Irska).

Ex post PVO se lahko uporabi le izjemoma (C-215/06, Irska).

- 3 scenariji: če se dela še niso začela (dopolnitev dovoljenja), če dela še niso zaključena (se ugotovi, ali pride v poštev celotna PVO, projekt izveden (ex post presoja, omilitveni in izravnalni ukrepi).

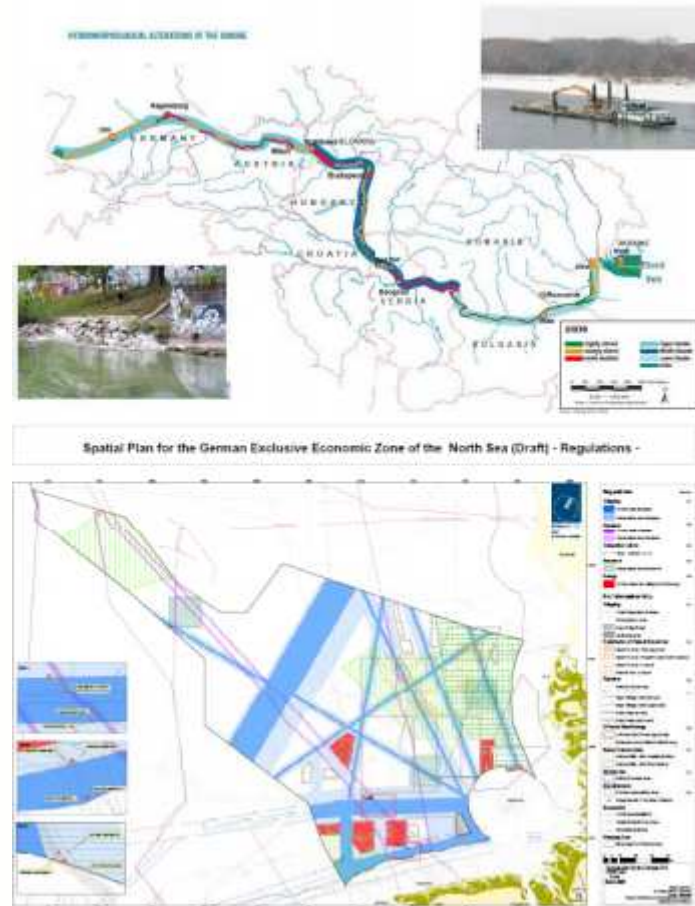
Kaj šteje kot projekt, ki ga je treba presojati? Dela in posegi. Primeri:

- Modernizacija obstoječe ceste (C-142, 07, Portugalska)
- Modernizacija vzletne steze (C-275/09)
- Rušilna dela (C-50/09, Irska)
- Podaljšanje dovoljenja za obratovanje kamnoloma (C-121/11)
- Periodično ponavljajoči se programi. Intervencije služijo le neposredni odvrnitvi nevarnosti!

Izogibati se je treba drobljenju projektov (salami slicing) (C-142/07, C-205/08, C-2/07, C-275/09, C-531/13)

Obrazložiti je treba odločitev, da presoja ni potrebna (vsebovati vse informacije, da je možno preveriti korektnost odločitve) (C-87/02, Italija), ampak informacije morajo biti dosegljive na zahtevo (C-75/08).

Država članica mora zagotoviti, da sta pobudnik plana in soglasodajalec funkcijsko ločena (C-474/10)

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT OF PROJECTS
RULINGS OF THE COURT OF JUSTICE

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT OF PROJECTS – RULINGS OF THE COURT OF JUSTICE

http://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/eia_c_ase_law.pdf

ZRSVN

Presoja sprejemljivosti

Široko razumevanje pojmov plan in poseg. Primeri:

- Ponavljajoče se aktivnosti (C-127/02, Nizozemska, C-226/08)
- Splošno določene dejavnosti (C-256 /98, C-6/04, C-241/08, C- 418/04, C-538/09)
- Velikost projekta ni važna (C-98/03, C-418/04)

Presoja na ravni plana ne izključuje presoje na nivoju posega.

ZRSVN

Presoja sprejemljivosti

- Načelo previdnosti – v primeru negotovosti je treba uvesti presojo (C-127/02).
- Presoja se vplive planov / posegov na območje N2k ne glede na to, ali je lociran v ali izven območja. Enako velja za čezmejne vplive.
- Določanje bistvenega vpliva: ni vnaprej določene vrednosti, definicije; case by case. Odvisno od specifičnih značilnosti, ekoloških razmer, narave vplivov (velikost, tip, trajanje, obseg, intenzivnost, čas, verjetnost, **kumulativni vplivi**).
- KUMULATIVNI VPLIVI: plani in posegi, ki se upoštevajo: zaključeni, odobreni, a še ne zaključeni, predlagani.

"the failure to take account of the cumulative effect of projects in practice leads to a situation where all projects of a certain type may escape the obligation to carry out an assessment, whereas, taken together, they are likely to have significant effects on the environment" (C-418/04, C 392/96 paragraphs 76, 82).

ZRSVN

Presoja sprejemljivosti

Ocenjevanje od primera do primera (case by case) (C-127/02)

Obravnavati vse vidike plana ali projekta, vse elemente, ki so pomembni z vidika ekoloških zahtev vrst.

Uporabiti najboljše strokovno znanje/podatke (C-404/09).

VARSTVENI CILJI

- Kjer so določeni varstveni cilji za posamezna območja, se morajo vplivi ocenjevati glede na te cilje (C-127/02).

Celovitost območja je prizadeta, ko plan ali poseg prepreči trajno ohranitev tistih lastnosti, zaradi katerih je bilo območje opredeljeno (C-258/11).

ZRSVN

Presoja sprejemljivosti

- Omilitvenih ukrepov ne smemo zamešati z izravnalnimi (C-521/12).
- Presoja mora zagotoviti popolne, natančne in določne zaključke, ki prispevajo k ovržbi vsakega dvoma glede prisotnosti negativnih vplivov (C-304/05)
- Potrditev plana samo takrat, ko je gotovo, da ne bo bistvenih negativnih vplivov (C-127/02). Poudarek je na dokazovanju odsotnosti negativnih vplivov, ne obratno.
- Izravnalni ukrepi po 6.4 so izhod v sili. Izravnalni ukrepi so lahko vzpostavitev habitata, ponovna vzpostavitev, določitev novega območja. So dodatek k vsem prejšnjim določbam direktive in ne nadomestitev.
- CPVO in PVO ne moreta nadomestiti presoje sprejemljivosti.

ZRSVN

Presoja sprejemljivosti

Tipični problemi:

- Izogibanje presoji
- Napačno razumevanje »planov in posegov, ki so potrebni za upravljanje območij Natura 2000«
- Neustrezna presoja posegov izven Nature z vplivi na območje, vplivi se ne ocenjujejo na cilje območja, salami slicing, neupoštevanje kumulativnih vplivov.
- Mešanje izravnalnih in omilitvenih ukrepov.
- Izogibanje 6.4 (postopek prevlade druge javne koristi).
- Nespoštovanje negativnega rezultata presoje.
- Pomanjkljiva obravnava alternativ (ekonomski razlogi ne zadoščajo; najboljših alternativ ne presojajo, da bi izsilili prvotni plan).
- Ni prave prevlade.
- Ne zadostni, neprimerni izravnalni ukrepi (izboljšanje slabega stanja že določenega območja ni izravnalni ukrep!).

Commission guidance documents

- ❖ 'Managing Natura 2000 sites - the provisions of Art. 6' - currently updated...
- ❖ **[NEW - Article 6 - Rulings of the ECJ \(July 2015\)](#)**
- ❖ Assessment of plans and projects: methodological guide Art 6 (3) & (4)
- ❖ Sector specific guidance:
 - ❖ Wind energy
 - ❖ Non-energy extractive industries
 - ❖ Ports and estuaries
 - ❖ Aquaculture
 - ❖ Inland Waterways
 - ❖ Agriculture
 - ❖ Forests
 - ❖ Forthcoming: Energy infrastructure and hydro-power

ZRSVN

Vsa gradiva so dostopna:

http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/presoje_vplivov_na_okolje/celovita_presoja_vplivov_na_okolje/usposabljanje_za_celovite_presoje_vplivov_na_okolje/presoje_vplivov_na_okolje_in_presoje_sprejemljivosti_na_varovana_obmocja/#c18603